

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VILNIAUS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2007 m. gegužės 31 d. Nr. FA-30-1 P-43
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo
2006-06-13 pavedimą Nr. 30-1P,
3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio
2007-01-23 pavedimą Nr. 30-1-1P ir 2007-04-12 pavedimą Nr. 30-1-2.

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Aurelija Brukštutė (grupės vadovė)
Vilius Revuckas
Augustė Baradinskaitė
Margarita Pileckytė

Auditas pradėtas 2006-06-13
Auditas baigtas 2007-05-31

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitos	6
2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo	8
3. Dėl išlaidų iš biudžeto ir kitų fondų likučio	9
4. Dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo	9
5. Dėl žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo darbų sutarčių	11
6. Dėl finansinio turto	12
Priedai	15
Valstybės kontrolės išsiųstų raštų Vilniaus apskrities viršininko administracijai ir pavaldžioms įstaigoms sąrašas	15

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo 2006 m. birželio 13 d. pavedimu Nr. 30-1 P ir 3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio 2007 m. sausio 23 d. pavedimu Nr. 30-1-1P ir 2007 m. balandžio 12 d. pavedimu Nr. P-30-1-2.

Audito tikslai – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas bei įvykius ir jų parodymą finansinėse bei kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių bei priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2007 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Aurelija Brukštutė (grupės vadovė), valstybinis auditorius Vilius Revuckas (iki 2006 m. rugsėjo 1 d.), valstybinė auditorė Margarita Pileckytė ir specialistė (valstybinio auditoriaus padėjėja) Augustė Baradinskaitė.

Audituojamas subjektas – Vilniaus apskrities viršininko administracija (toliau – administracija), adresas: Europos a. 1, LT-09308 Vilnius. Identifikavimo kodas – 188601845.

Audituojamu laikotarpiu administracijai iki 2006 m. liepos 26 d. vadovavo apskrities viršininkas Gintaras Gibas, nuo 2006 m. liepos 27 d. – Alfonsas Macaitis, Apskaitos ir finansų departamento direktore dirbo Inolė Elena Juozėnienė, už buhalterinę apskaitą buvo atsakinga Apskaitos ir biudžeto skyriaus vedėja Irina Griščenko.

Ši audito ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl valstybės biudžeto 2007 m. projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos ir dėl valstybės nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome 2006 metų suvestinės finansinės atskaitomybės šių formų duomenis: Nr. 1 – Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. sausio 1 d. balansas, Nr. 2 – Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Nr. 3 – Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2006 m. apyskaita, Nr. 4 – Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2006 m. apyskaita, Nr. 5 – Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. sausio 1 d. ataskaita, Nr. 6 – Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. sausio 1 d. ataskaita, Nr. 7 – Finansinio turto 2006 m. apyskaita, Nr. 8 – Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. sausio 1 d. ataskaita; planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų formų: Nr. B-1 – Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Nr. B-2 – Ikimokyklinių, visų tipų bendrojo lavinimo, internatinių ir vaikų globos bei kitų švietimo įstaigų darbuotojų etatų ir vaikų bei moksleivių kontingento plano įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaita, Nr. B-5 – Sveikatos priežiūros, socialinės globos bei rūpybos įstaigų ir darbuotojų etatų plano įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaita, Nr. B-11 – Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaita, Nr. B-12 – Vertinimo kriterijų suvestinė įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaita.

Apskrities viršininkui priskirtas funkcijas įgyvendina administracija, jos struktūroje esantys aštuoni teritoriniai žemėtvarkos skyriai ir keturiasdešimt dvi jai pavaldžios biudžetinės įstaigos (toliau – pavaldžios įstaigos). Administracija yra penkių viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų steigėja.

Administracija 2006 metais vykdė 20 programų, kurioms planavo panaudoti 110 861,7 tūkst. Lt (su specialiuoju programų likučiu) biudžeto asignavimų, gavo ir panaudojo 109 973,6 tūkst. Lt arba 99,2 proc. suvestinėje biudžeto išlaidų sąmatoje numatytų valstybės biudžeto asignavimų. Metų pabaigoje liko 516,4 tūkst. Lt nepanaudotų specialiosios programos lėšų.

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, audito planavimo etape administracijoje įvertinome vidaus kontrolę ir jos riziką. Nustatėme reikšmingus rizikos veiksnius ir jų galimą įtaką finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumui, įvertinome administracijos vadovybės sukurtas priemones rizikai mažinti ir valdyti. Pagal atliktų vidaus kontrolės testų rezultatus audito rizikai sumažinti parengėme audito programas ir atlikome savarankiškas audito

procedūras darbo užmokesčio ir įnašų socialiniam draudimui, pinigų, turto, išlaidų ir tarnybinių automobilių naudojimo audito srityse. Įvertinus reikšmingus rizikos veiksnius ir išlaidų reikšmingumą, atsižvelgiant į tai, kad pavaldžiose įstaigose yra mažas darbuotojų skaičius ir dėl to nėra tinkamo pareigų pasiskirstymo, audito įrodymai išvadai apie audituojamas ataskaitas buvo surinkti atlikus tik savarankiškas audito procedūras šiose įstaigose:

- Pabradės vaikų ir jaunimo pensionate, Klevų g. 27, Pabradė, Švenčionių r.;
- Strūnos pensionate, Strūnos km., Švenčionių r.;
- Prūdiškių pensionate, Prūdiškių km., Vilniaus r.;
- Lentvario vaikų globos namuose, Klevų alėja 24, Lentvaris, Trakų r.;
- Turgelių vidurinėje mokykloje, Turgelių km., Šalčininkų r.
- Riešės vidurinėje mokykloje, Beržų g. 2A, Riešė, Vilniaus r.

Siekdami gauti pakankamų ir patikimų audito įrodymų, dalyvavome administracijos metinėje ilgalaikio turto inventorizacijoje.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami pastebėjimai, nustatytos klaidos ir jų priežastys administracijoje ir jos struktūriniuose padaliniuose (žemėtvarkos skyriuose). Apie audito metu nustatytas klaidas pavaldžios įstaigos buvo informuotos raštais, todėl ataskaitoje pateikiama tik šių klaidų esmė ir jų įtaka administracijos suvestinėms finansinėms ataskaitoms.

1. Dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitos

1.1. Nesilaikant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹, administracijos ir pavaldžių įstaigų ilgalaikio turto apskaitos registruose neužregistruotas ir administracijos suvestinėje 2006 m. finansinėje atskaitomybėje (formose Nr. 1, 4 eil. ir Nr. 3, 1 eil.) nenurodytas ilgalaikis turtas:

- 72,5 tūkst. Lt Pabradės vaikų ir jaunimo pensionato patikėjimo teise valdomas nekilnojamas turtas: kiemo rūsys (unikalus Nr. 86/94-0216-7156), ūkinis pastatas (unikalus Nr. 86/94-0216-7167), pagalbinis pastatas (unikalus Nr. 86/94-0216-7178), ūkinis pastatas (unikalus Nr. 8696-8012-5032), kiemo statiniai (tvora, kiemo aikštelė, pavėsinė 33H1Ž) (unikalus Nr. 8694-0216-7212). Klaida ištaisyta 2007 m. kovo mėn.
- 68,9 tūkst. Lt administracijos patikėjimo teise valdomas nekilnojamas turtas: kontrolės pastatas (unikalus Nr. 1084-0000-4181), garažas (unikalus Nr. 1084-0000-4192), kontrolės punktas (unikalus Nr. 1084-0000-4249). Klaida ištaisyta 2007 m. kovo mėn.
- administracijos patikėjimo teise valdomas nekilnojamas turtas: dirbtuvių pastatas (unikalus Nr. 4400-0095-8318), fekalinės kanalizacijos vamzdynas (unikalus Nr. 4400-0123-9770), šalto vandens vamzdynas (unikalus Nr. 4400-0123-9849), šilumos trasa (unikalus Nr. 4400-0124-0259), kuris 2005 m. gruodžio 30 d. valstybės turto perdavimo ir priėmimo aktu Nr. (51)-7.2-28 buvo perduotas VšĮ Sapiegos ligoninei naudotis pagal panaudą. Mums nebuvo pateikta šio turto įsigijimo dokumentų, todėl negalėjome nustatyti jo įsigijimo vertės.

1.2. Nesilaikydamas Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių², Pabradės vaikų ir jaunimo pensionatas ilgalaikį turtą – pirtį (inv. Nr. 01013, 105 198 Lt likutinė vertė) ir vasarnamį (inv. Nr. 102011, 105 966 Lt likutinė vertė) – 012 sąskaitoje „Pastatai“ užregistravo ir 2006 m. finansinėje atskaitomybėje (forma Nr. 1, 4 eil.) nurodė ne įsigijimo verte, o turto perdavimo-

¹Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 15 ir 18 p.

²Ten pat, 22.2 p.

priėmimo akte nurodyta likutine verte. Valstybės įmonės Valstybės turto fondo 2003 m. sausio 3 d. turto perdavimo-priėmimo akte Nr. 34/04-01-2003 nurodyta tik likutinė pastatų vertė, todėl negalėjome nustatyti minėto turto įsigijimo vertės, kuria jis turėjo būti užregistruotas buhalterinėje apskaitoje ir nurodytas administracijos suvestinėje finansinėje atskaitomybėje (formose Nr. 1, 4 eil. ir Nr. 3, 1 eil.).

1.3. Nesilaikydama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių³, Turgelių vidurinė mokykla į užbalansinę sąskaitą 001 „Išsinuomotas turtas“ neįtraukė ir 2006 m. finansinėje atskaitomybėje (forma Nr. 1, 79 eil.) nenurodė:

- patalpų, naudojamų pagal sudarytą su Šalčininkų rajono savivaldybės taryba 2005 m. balandžio 22 d. panaudos sutartį Nr. 5-05-304 (2005-06-17 05-304);
- gyvenamojo namo, naudojamo pagal 2006 m. lapkričio 2 d. nuomos sutartį su pil. J. M.

Minėtose sutartyse nenurodyta pastatų ar patalpų vertė, todėl mes negalėjome nustatyti, kokia verte ilgalaikis turtas turėjo būti užregistruotas užbalansinėje sąskaitoje 001 „Išsinuomotas turtas“ ir nurodytas administracijos 2006 m. suvestinėje finansinėje atskaitomybėje (forma Nr. 1, 79 eil.)

1.4. Prūdiškių pensionatui 1992 m. rugpjūčio 18 d. buvo išduotas leidimas dviejų gyvenamųjų namų statybai, o 1993 m. kovo 5 d. – leidimas pensionato pastato statybai. Dėl lėšų trūkumo dviejų gyvenamųjų namų statybų darbai nebuvo baigti ir atnaujinti. Pensionato pastato statyba buvo tęsiama nuo 2003 m., Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus investicinį projektą – Prūdiškių pensionato 160 vietų gyvenamųjų korpusų su jungiamąja dalimi statyba.

Pensionate 2006 m. gruodžio 31 d. nebaigtos statybos likutis 019 sąskaitoje ir 2006 metų finansinėje atskaitomybėje yra 4 394,5 tūkst. Lt, tačiau mes negalėjome patvirtinti šio likučio tikslumo ir teisingumo, nes:

- sąskaitose 200 „Išlaidos iš biudžeto“ ir 201 „Išlaidos iš kitų šaltinių“ išlaidos nebuvo apskaitomos pagal atskirus statybos objektus, kaip numatyta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėse⁴;

- įsigaliojus naujai Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių redakcijai⁵, pensionatas iš išlaidų (200 ir 201) sąskaitų į 019 sąskaitą perkėlė 3 479,5 tūkst. Lt (1 129,4 tūkst. Lt mažesni) kaip nebaigtos statybos likutį, tačiau mums nepaaiškino jo susidarymo ir nepateikė tai pagrindžiančių dokumentų;

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 313 p. ir 317 p.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių (2005 m. rugpjūčio 27 d. redakcija, galiojusi iki 2006 m. sausio 6 d.) 242 p.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (2006 m. sausio 6 d. redakcija).

- pensionato inventorizacijos duomenimis, 2006 m. lapkričio 2 d. buvo 4 608,9 tūkst. Lt nebaigtos statybos likutis, tačiau Didžiojoje knygoje šiai datai nurodytas 4 064,3 tūkst. Lt likutis. Mums nebuvo pateikta apskaitos dokumentų, pagrindžiančių šį skirtumą, taip pat nebuvo paaiškinta ir nebuvo pateikta dokumentų, kurių pagrindu inventorizacijos apraše nebaigta statyba suskirstyta į du statybos objektus bei nustatytos atskirų statybos objektų vertės.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, negalime patvirtinti administracijos suvestinėje 2006 m. atskaitomybėje (forma Nr. 1, 4 eil.) nurodyto Prūdiškių pensionato 019 sąskaitos „Nebaigta statyba ir ilgalaikio turto kūrimas“ 4 394,5 tūkst. Lt likučio teisingumo.

1.5. Administracija, nesilaikydama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁶, 2006 metais buhalterinės apskaitos registruose neužregistravo ir 2006 m. finansinėje atskaitomybėje (formose Nr. 1, 4 eil. ir Nr. 3, 1 eil.) nenurodė 1 004,7 tūkst. Lt vertės patikėjimo teise valdomo valstybinės žemės sklypo, esančio po administracijos patikėjimo teise valdomais pastatais ir statiniais Vilniuje, Antakalnio g. 25. Administracija 2007 m. kovo mėn. klaidą ištaisė.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, negalime patvirtinti administracijos suvestinio Išlaidų sąmatų vykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1, aktyvas, 4 eil.; pasyvas, 51 eil. ir 54 eil. – „Ilgalaikis materialusis turtas“, „Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas“ ir „Ilgalaikio turto fondas“) nurodyto 214 553,5 tūkst. Lt ir 79 eilutėje „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“ nurodyto 8 380,1 tūkst. Lt likučių metų pabaigoje tikslumo ir teisingumo.

2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo

2.1. Turgelių vidurinė mokykla su UAB „Valčiūnai“ 2006 m. sausio 3 d. buvo sudariusi Moksleivių maitinimo paslaugų teikimo sutartį Nr. 38, kuria šiai bendrovei leido neatlygintinai naudotis mokyklos pastate esančios valgyklos patalpomis ir jose esančiu inventoriu, įrengimais ir baldais.

Tai neatitinka Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatų ir neužtikrina efektyvaus valstybės turto naudojimo. Pagal minėtą įstatymą valstybės turtas kitiems privatiems juridiniams asmenims gali būti perduodamas naudotis tik šio įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

Pažymėtina, kad 2007 m. minėta sutartis patikslinta ir joje numatytas nuomos mokestis.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁶ 15 p., 21.1p. ir 22 p.

2.2. Administracija viešosioms įstaigoms perdavė 9,1 tūkst. Lt vertės valstybės turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise:

- 2006-11-23 aktu Nr. 70-9.10-68 4 550 Lt vertės projektorius Mitsubichi LS4SU buvo perduotas viešajai įstaigai Taurakalnio kultūros centrui.
- 2006-12-08 aktu Nr. 70-9.10-99 4 550 Lt vertės projektorius Mitsubichi LS4SU buvo perduotas viešajai įstaigai Antavilių pensionatui.

Taip buvo pažeistos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁷ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos⁸ nuostatos, kurios nenumato galimybės viešosioms įstaigoms perduoti valstybės turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

3. Dėl išlaidų iš biudžeto ir kitų fondų likučio

Prūdiškių pensionate 200 sąskaitos „Išlaidos iš biudžeto“ likutis 2006 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 123,3 tūkst. Lt, jis pateiktas šios įstaigos Išlaidų sąmatų 2006 m. gruodžio 31 d. balanso (toliau – balansas) 40 eilutėje.

Pensionatas negalėjo mums paaiškinti ir apskaitos dokumentais pagrįsti šio likučio susidarymo. Balanso aktyvo dalyje pateiktas 200 sąskaitos „Išlaidos iš biudžeto“ 1 123,3 tūkst. Lt debeto likutis pasyvo dalyje atitinka dalį 280 sąskaitos „Kiti fondai“ kredito likučio. Balanso 57 eilutėje nurodytas 280 sąskaitos „Kiti fondai“ 1 129,4 tūkst. Lt likutis 2006 metų pabaigoje taip pat nepagrįstas apskaitos dokumentais, įrodančiais, kas sudaro šį fondą.

Atsižvelgdami į tai, mes negalėjome surinkti pakankamų audito įrodymų, kuriais galėtume patvirtinti administracijos suvestinio Išlaidų sąmatų vykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. balanso 40 eilutėje nurodyto Prūdiškių pensionato 200 sąskaitos „Išlaidos iš biudžeto“ 1 123,3 tūkst. Lt likučio metų pabaigoje ir 57 eilutėje nurodyto 280 sąskaitos „Kiti fondai“ 1 129,4 tūkst. Lt likučio metų pabaigoje teisingumą.

4. Dėl valstybės biudžeto asignavimų naudojimo

4.1. Administracija 2006 metais iš 1.1 programai „Valstybės politikos įgyvendinimas“ prekėms ir paslaugoms naudoti (išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniams 2.2.1.1.1.3

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 8¹ str. 4p. ir 9 str. (2006-08-08 redakcija).

⁸ Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarka (2005-09-09 redakcija), patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimu Nr.16.

„Šildymas“, 2.2.1.1.1.4 „Elektros energija“, 2.2.1.1.1.6 „Transporto išlaikymas“, 2.2.1.1.1.13 „Vandentiekis ir kanalizacija“, 2.2.1.1.1.30 „Kitos paslaugos“) skirtų valstybės biudžeto asignavimų apmokėjo išlaidas už kitų įstaigų bei žemėtvarkos skyriaus sunaudotą elektros energiją, vandenį, šildymą, kitas komunalines paslaugas, taip pat už administracijos švietimo centro ir žemėtvarkos skyriaus sunaudotus degalus. Šios įstaigos ir žemėtvarkos skyrius per 2006 metus administracijai sumokėjo 100,6 tūkst. Lt pagal jos išrašytas sąskaitas faktūras už anksčiau minėtas paslaugas, tačiau administracija kasinių išlaidų neatstatė, o gautas sumas apskaitė kaip pavedimų lėšas ir naudojo pagal apskrities viršinininko patvirtintą išlaidų sąmatą.

Taip buvo pažeistas Biudžeto sandaros įstatymas⁹, kuriame nustatyta, kad biudžeto asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti.

Administracija jos apmokėtas kitų įstaigų ir žemėtvarkos skyriaus 100,6 tūkst. Lt išlaidas priskyrė administracijos Prekių ir paslaugų naudojimo kasinėms ir faktinėms išlaidoms (tarp jų išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniams 2.2.1.1.1.3 „Šildymas“, 2.2.1.1.1.4 „Elektros energija“, 2.2.1.1.1.6 „Transporto išlaikymas“, 2.2.1.1.1.13 „Vandentiekis ir kanalizacija“, 2.2.1.1.1.30 „Kitos paslaugos“) ir jas nurodė suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje.

Dėl nurodytų priežasčių administracija suvestinės Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. ataskaitos 8 eilutėje „Prekių ir paslaugų naudojimas“ nurodė 100,6 tūkst. Lt didesnes kasines ir faktines išlaidas.

4.2. Administracijoje nepakankamai efektyviai kontroliuojami atsiskaitymai ir įsiskolinimai. Administracijos suvestinės 2006 metų finansinės atskaitomybės ir apskaitos registrų duomenimis, 2006 m. gruodžio 31 d. liko 35,9 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas už socialinio draudimo įmokas ir 36,7 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas už gyventojų pajamų mokesčių. Audito metu nustatyta, kad pavaldžios įstaigos (didžiausią dalį sudarė J.Tallat-Kelpšos konservatorijos, Vėliučionių specialiųjų vaikų auklėjimo ir globos namų, Pabradės vaikų globos namų debetinio įsiskolinimo likučiai) atliko avansinius mokėjimus už būsimas 2007 metų išlaidas, nesant apskaitos dokumentų, pagrindžiančių faktines išlaidas, ir taip pažeidė Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą¹⁰ bei Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo¹¹ nuostatas, kurios numato, kad asignavimai skiriami biudžetiniams metams, o biudžetiniai metai – tai metai, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 1 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 2 str. 1 ir 3 d.

Atkreipiame dėmesį, kad, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu¹², metams pasibaigus nepanaudotos biudžeto lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiems statybos objektams finansuoti, iki sausio 10 dienos turėtų būti gražinamos į valstybės biudžetą.

4.3. Administracijoje netvarkoma reprezentacinių išlaidų apskaita. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹³ administracijai reprezentacinėms išlaidoms nustatytas iki 2 proc. valstybės biudžeto lėšų dydis nuo asignavimų išlaidoms, patvirtintų išlaidų sąmatose.

Nesant reprezentacinių išlaidų apskaitos, negalime pritaikyti audito procedūrų ir įsitikinti, ar 2006 metais administracijos vykdytos 1.1 programos „Valstybės politikos įgyvendinimas“ reprezentacinės išlaidos neviršijo leistino dydžio, t. y. 193,3 tūkst. Lt (9 665,9 tūkst. Lt x 2 proc.).

5. Dėl žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo darbų sutarčių

Įvertinus dalį administracijos Vilniaus rajono žemėtvarkos skyriaus sudarytų žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo darbams atlikti sutarčių, nustatyta, kad:

5.1. kai kuriose žemėtvarkos projektų rengimo darbų sutartyse numatyta, jog sutartinė objekto vertė gali būti keičiama tarp sąmatoje nurodytų darbų, neviršijant bendros sutartinės žemės reformos žemėtvarkos darbų vertės: užsakovui pakeitus numatomų atlikti darbų kiekį ir sudėtį ar priėmus naujus įstatymus ar pasikeitus įstatymų nuostatomis bei kitiems žemės reformą reglamentuojantiems teisės aktams, patvirtinus naujas metodikas, darbų technologijas bei standartus, kuriais vadovaujantis buvo apskaičiuota kaina. Administracija nesivadovavo sutarčių sudarymo metu galiojusiomis Viešųjų pirkimų įstatymo¹⁴ nuostatomis, kad kainos ar įkainių indeksavimas galimas tik dėl infliacijos (jeigu sutarties trukmė ilgesnė kaip 1 metai), o kainos ar įkainių keitimas galimas tik dėl pasikeitusių mokesčių.

Dalis Vilniaus rajono žemėtvarkos projektų rengimo darbų 2006 metais iš administracijos vykdomos programos (kodas 1.9) „Žemės reforma“ buvo apmokėta, vadovaujantis sudarytais papildomais susitarimais, kuriuose buvo nustatyti nauji darbų įkainiai, apskaičiuoti pagal Žemės reformos žemėtvarkos darbų kainyno, patvirtinto Žemėtvarkos ir teisės departamento prie Žemės ūkio ministerijos 2001-01-31 įsakymu Nr. 3¹⁵, kainas, pritaikius indeksavimo koeficientą 1,39, patvirtintą apskrities viršininko 2005 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 2.3-11020.

¹² Ten pat, 32 str.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-17 Nr. 919 (2005-06-17 redakcija) 2 p.

¹⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (2004-05-01 ir 2004-07-27 redakcijos) 15 str. 6 d. 4 ir 5 p.

¹⁵ Šis įsakymas leidinyje „Valstybės žinios“ nebuvo paskelbtas.

Darbu kainos papildomais susitarimais negalėjo būti pakeistos ir darbai negalėjo būti apmokėti pagal pakeistus įkainius, nes sudarytų sutarčių nuostatos dėl kainų keitimo neatitiko tuo metu galiojusio Viešųjų pirkimų įstatymo¹⁶ nuostatų.

5.2. Įvertinus atsiskaitymą už atliktus žemės reformos žemėtvarkos darbus pagal sutarčių vykdytojų administracijos Vilniaus rajono žemėtvarkos skyriui pateiktus žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbų perdavimo-priėmimo aktus, nustatyta, kad žemės reformos žemėtvarkos darbų įkainiai yra numatyti ne visiems žemės valdos dydžiams bei žemėtvarkos darbų kategorijoms, nors šiuos darbus, įvertinus panašių sutarčių sudarymo ir vykdymo praktiką, buvo galima numatyti iš anksto. Tai rodo, kad, vykdant viešuosius pirkimus ir sudarant sutartis su žemėtvarkos darbų vykdytojais, nebuvo analizuojama įprastinė analogiškų pirkimų ir sutarčių sudarymo bei vykdymo praktika. Mūsų nuomone, pagal Viešųjų pirkimų įstatymą¹⁷, siekiant racionaliai naudoti valstybės biudžeto lėšas, visi darbai, kuriuos buvo galima numatyti iš anksto, turėtų būti įtraukti į pirkimo dokumentus ir sutarties sąmatą, o šių darbų įkainiai nustatomi viešojo pirkimo metu iš mažiausią kainą pasiūliusio ar ekonomiškiausią pasiūlymą pateikusio tiekėjo.

Audito metu buvo vertinamos Vilniaus rajono Paberžės, Maišiagalos seniūnijos Giedraitiškių, Kalvelių seniūnijos Šumsko kadastro vietovių žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo paslaugų sutartys bei atsiskaitymai už atliktus darbus.

Administracijos atsakingi darbuotojai turėtų atkreipti dėmesį, kad, vykdant žemės reformą, minėtų pažeidimų bei trūkumų gali būti ir atliekant kitų kadastrinių vietovių žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbus.

6. Dėl finansinio turto

Administracija teisės aktų nustatyta tvarka yra perėmusi iš Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros viešąsias įstaigas – Abromiškių reabilitacijos ligoninę, Vilniaus gimdymo namus, Vilniaus Sapiegos ligoninę, Reabilitacijos centrą „Aušveita“, jų steigėjo funkcijas, materialinius ir finansinius išteklius.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁸, valstybės ir savivaldybių sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų steigėjai, reorganizuodami sveikatos priežiūros biudžetines įstaigas į valstybės ir savivaldybių sveikatos priežiūros viešąsias įstaigas, ilgalaikį turtą turėjo perduoti pagal panaudos sutartis, o trumpalaikį turtą – kaip įnašą pagal perdavimo ir priėmimo aktą.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (2004-05-01 ir 2004-07-27 redakcijos) 15 str. 6 d. 4 ir 5 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (2006-01-31 redakcija), 3 str.2 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-08-06 nutarimo Nr.891 „Dėl tipinės panaudos sutarties dėl sveikatos priežiūros biudžetinių įstaigų valdomo valstybės turto perdavimo valstybės ir savivaldybių sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms patvirtinimo“ 2 p.

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatyme¹⁹ numatyta, kad viešosios įstaigos steigėjas nuo įnašų perdavimo tampa viešosios įstaigos dalininku ir jam yra išduodamas jo įnašų vertę patvirtinantis dokumentas.

Mes negalėjome pritaikyti jokių audito procedūrų ir įsitikinti, ar apskaitoje ir administracijos suvestinėje atskaitomybėje – Išlaidų sąmatų vykdymo 2006 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr. 1) aktyvo 27 eilutėje „Finansinis turtas“ bei pasyvo 56 eilutėje „Finansinio turto fondas“ yra teisinga vertė apskaityti ir nurodyti įnašai į minėtų viešųjų įstaigų dalininkų kapitalą, nes nebuvo pateikta dalininkų įnašų vertę patvirtinančių dokumentų ar kitų dokumentų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti įnašų dydį.

Rekomendacijos

Administracijos vadovybė, siekiant išvengti klaidų ateityje, atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, turėtų nustatyti rizikos veiksnius, lemiančius šių klaidų atsiradimą, įvertinti vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo srityse, imtis priemonių ir užtikrinti:

- Viso valdomo turto užregistravimą apskaitos registruose ir pateikimą finansinėse ataskaitose teisinga, pagrįsta apskaitos dokumentais vertė (1.1 – 1.5 pastebėjimai).
- Vidaus kontrolės priemonių veiksmingumą administracijoje ir pavaldžiose įstaigose valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo srityje (2.1. – 2.2. pastebėjimai).
- Kad viešosioms įstaigoms neteisėtai – valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise – perduotas valstybės turtas (projektoriai) būtų susigražintas (2.2. pastebėjimas).
- Išlaidų iš biudžeto, nebaigtos statybos ir kitų fondų apskaitos teisingumą ir pagrįstumą (1.4. ir 3 pastebėjimai).
- Valstybės biudžeto asignavimų naudojimą pagal tikslinę paskirtį ir teisės aktų nustatyta tvarka (4.1. pastebėjimas).
- Kad pavaldžiose įstaigose biudžetinių metų pabaigoje nebūtų atliekami avansiniai mokėjimai, nesant išlaidas pagrindžiančių apskaitos dokumentų (4.2. pastebėjimas).
- Reprezentacinių išlaidų apskaitos kontrolę, kad šios išlaidos neviršytų teisės aktuose nustatyto dydžio (4.3. pastebėjimas).
- Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų laikymąsi, perkant žemėtvarkos projektų rengimo darbus (5.1. ir 5.2. pastebėjimai).

¹⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 14 str. 4 d. (įstatymo redakcija nuo 1996-07-19 iki 2004-02-14), 13 str. 2 d. (įstatymo redakcija nuo 2004-02-14).

-
- Viešosiose įstaigose turimų dalininko įnašų – finansinio turto – apskaitą vadovaujantis teisės aktų reikalavimais (6. pastebėjimas).

Administracija ir pavaldžios įstaigos dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo, audito metu atliktų procedūrų ir nustatytų klaidų, pažeidimų bei kitų pastebėjimų buvo informuotos Valstybės kontrolės raštais, kurių sąrašas pateiktas 1 priede. Pažymėtina, kad iki šiol įgyvendintos ne visos Valstybės kontrolės raštuose pateiktos rekomendacijos.

3-iojo audito departamento direktorius

Kęstutis Širvaitis

Vyriausioji valstybinė auditorė

Aurelija Brukštutė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Vilniaus apskrities viršininko administracijoje
atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“
1 priedas

Valstybės kontrolės išsiųstų raštų Vilniaus apskrities viršininko administracijai ir pavaldžioms įstaigoms sąrašas

1. 2006 m. lapkričio 17 d raštas Vilniaus apskrities viršininko administracijai Nr. S-(30-1.11)-1865 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“.
2. 2006 m. gruodžio 6 d. raštas Vilniaus apskrities viršininko administracijai Nr. S-(30-1.11)-2143 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų pastebėjimų“.
3. 2007 m. vasario 27 d. raštas Vilniaus apskrities viršininko administracijai Nr. S-(30-1.11.1)-204 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų pastebėjimų“.
4. 2007 m. gegužės 10 d. raštas Vilniaus apskrities viršininko administracijai Nr. S-(30-1.11.1)-716 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir kitų pastebėjimų“.
5. 2006 m. gruodžio 1 d. raštas Lentvario vaikų globos namams Nr. S-(30-1.11)-2039 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų“.
6. 2007 m. balandžio 27 d. raštas Lentvario vaikų globos namams Nr. S-(30-1.11.1)-580 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų“.
7. 2007 m. gegužės 8 d. raštas Prūdiškių pensionatui Nr. S-(30-1.11.1)-670 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų“.
8. 2007 m. balandžio 26 d. raštas Turgelių vidurinei mokyklai Nr. S-(30-1.11.1)-576 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų“.
9. 2007 m. gegužės 8 d. raštas Pabradės vaikų ir jaunimo pensionatui Nr. S-(30-1.11.1)-665 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų“.
10. 2007 m. balandžio 26 d. raštas Riešės vidurinei mokyklai Nr. S-(30-1.11.1)-577 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir kitų pastebėjimų“.
11. 2007 m. gegužės 8 d. raštas Strūnos pensionatui Nr. S-(30-1.11.1)-682 „Dėl audito metu atliktų procedūrų“.